

Zápis z pracovného stretnutia

Prijímateľ:	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Názov projektu:	Efektívna správa priestorových údajov a služieb
Kód projektu ITMS2014+:	314011AHG1
Názov aktivity/stretnutia	Rokovanie Expertnej skupiny Národnej infraštruktúry priestorových informácií (ES NIPI) 1/2022

Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava (Online stretnutie, aplikácia MS Teams)

Dátum konania stretnutia: 25.05.2022 08:00 – 09:30 h.

Prítomní:

Blahunka Ján	Minárik Marián
Buchelová Ľubica	Mozolík Peter
Cibulka Dušan	Nastišin Vladimír
Deák Peter	Nováček Jozef
Depešová Nina	Páleník Jozef
Fulmeková Zuzana	Pastorek Peter
Gápel Matúš	Schmidt Milan
Haluška Marián	Skubinčan Peter
Horecka Tatiana	Sulovsky Marek
Hrušecký Martin	Sviček Michal
Hupka	Szebényiová Alica
Hybký Imrich	Šulc Michael
Chmelárová	Švec Peter
Izakovič Jozef	Tejbus Vladimír
Kohút Martin	Tóvik Ján
Koška Martin	Tuchyňa Martin
Krnáč	Velegová, Vladimíra
Kročková Kristína	Zemanová Ľudmila

Program:

1. Otvorenie
2. Kontrola úloh z predchádzajúceho rokovania zo dňa 10.12.2021
3. Výsledky INSPIRE monitoringu 2021 – Redukcia
4. ESPUS aktuality - Redukcia
5. Posilnenie samosprávy
6. Zapojenie privátneho sektora
7. Príprava migrácie RPI na RPI 2.0
9. Ostatné, diskusia, záver

K bodu 1: Otvorenie

Na úvod rokovania Martin Tuchyňa z Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) privítal účastníkov a po úvodných organizačných usmerneniach bolo rokovanie ES NIPI otvorené bez doplňujúcich námetov na úpravu programu.

K bodu 2: Kontrola úloh z predchádzajúceho rokovania zo dňa 10.12.2021.

Zo zostávajúcich úloh, ktoré boli navrhnuté na predchádzajúcom rokovaní ES NIPI, bolo plnenie nasledovné:

Úloha 4/2021 ES-1:

Zaslať passporthy Geozdrojov na MŽP SR

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 30.04.2021

Plnenie: Splnená Povinnými osobami v zozname¹.

Úloha 5/2021 ES-1:

Zabezpečiť opravy metazáznamov a odstránenie chýb validácie z Geoprofilov.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 30.06.2021

Plnenie: Čiastočne splnená – vid' výsledky INSPIRE monitoringu.

Úloha 8/2021 ES-1:

Zaslať námety na preklady dokumentov a textov z angličtiny do slovenčiny a opačne.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 31.05.2021

Plnenie: Bez námetov.

Úloha 1/2021 ES-2:

Eliminovať chyby v geoprofiloch, zabezpečiť dostupnosť služieb.

Z: Povinné osoby

T: 15.12.2021

Plnenie: Čiastočne splnená – vid' výsledky INSPIRE monitoringu.

Úloha 2/2021 ES-2:

Zaslať návrhy a pripomienky k Analyticko - koncepcnej štúdii INSPIRE v SR.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 31.12.2021

Plnenie: Splnená²

Úloha 3/2021 ES-2:

Zaslať návrhy a pripomienky k príprave novelizácie zákona a vyhlášky formou sledovania zmien v zdieľaných dokumentoch a doplnení v konzultačnej tabuľke.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 15.01.2021

Plnenie: Splnená – Zákon³, Vyhláška⁴

Úloha 4/2021 ES-2:

Zaslať námety a pripomienky k dokumentu GitLab Usmernenie.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 15.01.2021

¹ <https://inspiresr.sazp.sk/implementacia/interoperabilita/geoprofily-a-mapovacie-tabuky>

² <https://drive.geocloud.sk/s/NzC8q6fk99CKGf2>

³ <https://drive.geocloud.sk/s/YXCiHJGesDFRq5M>

⁴ <https://drive.geocloud.sk/s/DSHrQRSeYyeKPsD>

Plnenie: Splnená – Usmernenie pre GitLab.⁵

Úloha 5/2021 ES-2:

Zaslať námety na ďalšie usmernenia a návody.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: Priebežne

Plnenie: Bez námietov.

Úloha 6/2021 ES-2:

Zaslať námety a pripomienky k workshopom na r. 2022.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: Do termínov realizácie workshopov

Plnenie: Námety z 1. WS⁶

Úloha 7/2021 ES-2:

Pre tému Gridov preveriť možnosti zdieľania dát na európskej úrovni a existenciu dát na národnej úrovni, pripraviť detailnejší rozbor legislatívy.

Z: MŽP SR

T: Ďalšie stretnutie ES NIPI

Plnenie: Sústavy súradnicových sietí⁷

K bodu 3: Výsledky INSPIRE monitoringu

K danému bodu M. Tuchyňa informoval o procese INSPIRE monitoringu, ktorý slúži na sledovanie vývoja infraštruktúry jednotlivých členských štátov Európskej únie.

V rámci daného bodu boli odprezentované výsledky INSPIRE monitoringu za r. 2021, ktorý prebiehal v nasledujúcom harmonograme:

19.12.2021

- o Európska komisia zharvestovala metaúdaje z katalógovej služby SR a podrobila ich hodnoteniu

01.02.2022

- o Výpočet indikátorov, komunikácia revízie Country Fiche (textový dokument, ktorý stručne sumarizuje stav členskej krajiny)

03.2022

- o Konzultácia revízie Country Fiche a SK Country Fiche
- o SK - Zber údajov k nákladom a prínosom
- o SK - Odoslanie aktualizácie SK Country Fiche

04.2022

- o Publikácia Country Fiches na webovom sídle [INSPIRE EK](#)
- o Publikácia SK Country fiche na webovom sídle SR: [inspire.gov.sk](#)

Vďaka INSPIRE došlo v SR k zlepšeniu obsahu infraštruktúry a rozsahu dostupnosti geodát, určité medzery sú evidované vo využívaní týchto dát a služieb.

- Sumárny prehľad:
 - o Hlavné zameranie aktivít v roku 2021 – zlepšenie celkovej výkonnosti implementácie INSPIRE so zameraním na dostupnosť geodát prostredníctvom služieb a aspekty interoperability, spolupráca s povinnými osobami.
 - o Hlavný dosiahnutý pokrok – v zhode naplnenia požiadaviek na súlad metaúdajov a dostupnosťou súborov priestorových údajov a služieb.
 - o Hlavné výzvy do budúcnosti – súlad priestorových údajov a niektorých typov sieťových služieb.

⁵https://gitlab.com/mzpsr/podpora-inspire-implement-cie/ostatn-t-my/navody/blob/master/01_gitlab_usmernenie_inspire_v1.pdf

⁶ <https://inspiresr.sazp.sk/clanky/vstupy-1-inspire-esp-us-workshopu>

⁷<https://inspiresr.sazp.sk/implementacia/interoperabilita/inspire-tmy/sstavy-sradnicovch-siet>

Podrobnosti k výsledkom INSPIRE Monitoringu 2021 (SK INSPIRE Country Fiche) sú k dispozícii v prezentácii zo stretnutia KR NIPI 1/2022, bod 4:
Prezentácia⁸
Videozáznam.⁹

K bodu 4: ESPUS - aktuality

M. Tuchyňa ďalej informoval o aktuálnom stave projektu ESPUS¹⁰ - Efektívna správa priestorových údajov a služieb, s cieľom zlepšiť výsledky v SR v oblasti implementácie INSPIRE.

Projekt ESPUS je rozdelený do 4 podaktivít, v rámci ktorých boli predstavené jednotlivé výstupy:

- **Podaktivita 1:** Príprava a aktualizácia metodík a konceptov pre manažment a monitoring priestorových údajov a služieb.
 - Analyticko-koncepčná štúdia – zhodnotenie aktuálneho (AsIs) stavu NIPI¹¹.
 - Metodický rámec – výhľadový (ToBe) stav – v rámci ktorého je v pláne aktualizovať na r. 2022 – 2026:
 - Stratégiu INSPIRE v SR.
 - Akčný plán INSPIRE v SR.
- **Podaktivita 2:** Harmonizácia priestorových údajov a služieb.
 - Snaha podporiť identifikáciu, publikáciu a harmonizáciu geodát.
 - Mapovacie schémy.
 - Národné a doménové rozšírenia harmonizovaných modelov a ontológií.
 - Protokoly z kontrol.
 - Jednotlivé INSPIRE témy sa postupne naplňajú, nie všetky INSPIRE témy bude možné naplniť, prebieha hľadanie riešení.
 - INSPIRE prioritné datasety a služby – boli vypublikované v režime AsIs dát.
- **Podaktivita 3:** Realizácia prípadov použitia.
 - Cieľom je podchytiť praktické využitie geodát.
 - Analýza procesov pre 3 prípady použitia:
 - Lepšie verejné služby vďaka priestorovým údajom¹².
 - Lepšie politiky – Analytické spracovanie a využitie priestorových údajov¹³.
 - Inovácie – Miesto, kde žijem - najväčší progres, príprava novelizácie INSPIRE webov: inspire.gov.sk, rpi.gov.sk, geoportals.gov.sk¹⁴.
- **Podaktivita 4:** Zvyšovanie povedomia.
 - Konferencie – príprava 2 konferencií: leto (online) + jeseň 2022 spolu s Inspirujme se 2022 – ak to bude možné fyzicky.
 - Organizovanie 2 typov podujatí, zatiaľ v online režime:
 - Workshopy – pre stimulovanie interakcie s dotknutými subjektmi, snaha identifikovať aktuálne témy a s ich pomocou hľadať riešenia prípadných problémov do praxe.
 - Plánovaných je 8 workshopov.
 - Výstupy 1. workshopu INSPIRE požiadavky a očakávania¹⁵, v príprave je 2 workshop.
 - Školenia – edukačné, nadväzujú na workshopy
 - Školení 25.
 - Prebehlo 1. Školenie Zber a vstupy priestorových údajov¹⁶, v príprave je 2. školenie.

⁸ <https://drive.geocloud.sk/s/JMS9yw9LpApkXcb#pdfviewer>

⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=chqEwbZ8Gr0>

¹⁰ <https://www.minzp.sk/espus/>

¹¹ <https://drive.geocloud.sk/s/NzC8q6fk99CKGf2>

¹² <https://drive.geocloud.sk/s/bScdsx9QWW33D5>

¹³ <https://drive.geocloud.sk/s/8yHCsR9ZLFW8E4f>

¹⁴ <https://drive.geocloud.sk/s/aFGKMLQL7Lsm5kc>

¹⁵ <https://inspire.gov.sk/clanky/vstupy-1-inspire-espus-workshopu>

¹⁶ <https://inspiresr.sazp.sk/clanky/vstupy-1-inspire-espus-kolenia>

K bodu 5: Posilnenie samosprávy

Samospráva z pohľadu legislatívy spadá pod koncept Povinnnej osoby v zmysle zák. 3/2020 Z.z. a reprezentujú ju: Vyššie územné celky, Mestá a Obce. Je potrebné iniciovať diskusiu so samosprávou z pohľadu jej povinností aj možností.

- Povinnosti samospráv:
 - Identifikovať priestorové údaje v ich gescii.
 - Sprístupnenie týchto dát cez sieťové služby.
 - Dokumentovať priestorové údaje a služby cez metadáta.
 - Harmonizovať ich v zmysle požiadaviek na interoperabilitu.
- Povinné osoby registrované v RPI:
 - Vyššie územné celky (VUC) = 8 (všetky samosprávne kraje SR)
 - Mestá = 2 (Detva a Revúca)
 - Obce = 1 (Veľká Lehota)
- Počet metazáznamov v RPI:
 - VUC = 18, z toho:
 - Bratislavský samosprávny kraj = 3 MD DS + 6 MD NS
 - Trnavský samosprávny kraj = 0 MD DS + 0 MD NS
 - Trenčiansky samosprávny kraj = 0 MD DS + 0 MD NS
 - Žilinský samosprávny kraj = 1 MD DS + 1 MD NS
 - Nitriansky samosprávny kraj = 0 MD DS + 0 MD NS
 - Banskobystrický samosprávny kraj = 2 MD DS + 0 MD NS (25 vrstiev na maps.geocloud.sk)
 - Prešovský samosprávny kraj = 6 MD DS + 2 MD NS
 - Košický samosprávny kraj = 0 MD DS + 0 MD NS
 - Samospráva má niektoré dáta zverejnené ako statické údaje, oceniť usmernenie k tomu, ako zabezpečiť správu a zdieľanie týchto údajov - ich harvestovanie na RPI.
- Mestá = 0
 - Väčšina miest má k dispozícii svoje dáta.
 - Podporiť ich v zdieľaní a aj využívaní iných dát – napr. z iných miest.
- Obce = 0
 - Tvorba obecných GIS, jednoduchých webových mapových riešení.
 - Informačný obsah o zaujímavých informáciách o obci.
- Limity samospráv:
 - Interné odborné kapacity
 - Povedomie o legislatívnych povinnostiach
 - Infraštruktúrne a technologické limity
 - Kvalita a dostupnosť vytváraných/obstarávaných geodát.
- Možnosti posilnenia zo strany MŽP SR:
 - Processing, Publikácia, Dokumentácia metaúdajmi, Harmonizácia.

Následne prebehla v rámci tohto bodu interaktívna časť, kedy účastníci stretnutia uviedli vlastné požiadavky a námety v súvislosti s tematikou geodát samosprávy:

Otázka	Odpovede
Aké geodáta samosprávy by ste využili/ocenili vy?	Aktuálny územný plán, mapy inžinierskych sietí, doprava, územný plán, parkovanie, rozvojové plochy, cyklistické trasy, pamiatky, mapy autovrakov, mapy oddychovo-rekreačných zón, znečistenia ovzdušia.
Aké geodáta podľa vás samospráva potrebuje?	Územné plány, demografia, zátopové územia, štatistické dáta, ortomapy, mapy vzdušného prúdenia, populačný grid
Aké sú hlavné bariéry zdieľania geodát samosprávou?	Málo GIS špecialistov, financie, ľudské zdroje, infraštruktúra IT, záujem o zdieľanie, neochota investovať, technika, cena, slabé povedomie o benefitoch, konflikt mocenských záujmov

Čo by pomohlo zlepšiť zdieľanie a využívanie geodát samosprávou?	dostatočná infraštruktúra, prepojenie a zdieľanie, poskytovanie technológie, čiastočná centralizácia, zdieľanie know-how, PR, odborná podpora, komunikácia, dobré príklady KSK a PSK.
--	---

K bodu 6: Zapojenie privátneho sektora

V rámci tohto bodu, M. Tuchyňa uviedol, že privátny sektor je dôležitým tvorcom geodát a služieb a výrazným používateľom geoobsahu a funkcionality štátu. Pre privátny sektor je dôležitým motívom generovanie zisku, pričom zodpovednosťou verejnej správy hájiť verejný záujem. Preto bude potrebné hľadať priestor pre obojstranne výhodnú synergiu aby sa vzájomne zvyšovala kvalita údajov, služieb ako aj odborných kapacít.

Firmy môžu patriť pod Povinné osoby v zmysle zák. Č. 3/2010 Z.z. v zn., môžu však patriť aj pod dobrovoľných prispievateľov (subjektov), v prípade:

- o Ak chcú prezentovať svoje produkty alebo služby.
- o Ak chcú vytvárať pridanú hodnotu nad geodúdajmi verejnej správy.
- o Ak im záleží na zvyšovaní kvality privátnych a verejných služieb.

V rámci diskusie prostredníctvom slido.com účastníci stretnutia vyjari svoj názor k otázkam:

Otázka	Odpoveď
Ktoré firmy v oblasti GeolCT/INSPIRE poznáte?	Esprit, WeTransform, data-Eurosense, Geospráva, Tmapy, ArcGEO, Zymestic, Martin Baloga, Synchronix, EnviArch, ArcDATA, YMS, Skymove, CoraGeo, Geodeti.
Čím by mohla NIPI prispieť k podpore privátneho sektora na Slovensku?	Dostupnosť údajov, projekty pre samosprávu, štandardizácia, združenie poskytovateľov, prispievateľ-reklama, legislatíva, konzultácie a support, interoperabilita, metodiky.
Aké sú hlavné bariéry zdieľania geodát samosprávou?	Málo GIS špecialistov, financie, ľudské zdroje, infraštruktúra IT, záujem o zdieľanie, neochota investovať, technika, cena, slabé povedomie o benefitoch, konflikt mocenských záujmov.
Čím by mohli firmy prispieť k zlepšeniu NIPI na Slovensku?	Pilotné riešenia na MŽP, technická podpora, školenia, best practise, dodržiavanie tech.špecifikácií.

K bodu 7: Príprava migrácie RPI na RPI 2.0

Cieľom daného bodu bolo priblíženie migrácie RPI na RPI 2.0 z dôvodu zlepšenia užívateľskej skúsenosti. Medzi ďalšie motivácie pre migráciu na RPI 0.2 patrí aj:

- o Migrácia vládneho cloudu
- o Odstránenie vendor lock-in
- o Podpora Open-API + OpenSource
- o Nasadenie idsk.gov.sk – jednotný návod, ako majú vyzerať štátne webové sídla
- o Prepojenie na inspire.gov.sk a geoportal.gov.sk.

Medzi súvisiace aktivity budú patriť aj:

- o Migrácia Povinných osôb a dobrovoľných prispievateľov
- o Migrácia užívateľov
- o Migrácia metaúdajov

Indikatívny harmonogram:

06/2022 – dokončenie vývoja

08/2022 – testovanie

10/2022 – migrácia

12/2022 – nasadenie RPI

Cieľom bude zabezpečiť čo najplynulejšiu migráciu s minimálnym dopadom na Povinné osoby i používateľov, no v niektorých fázach bude potrebná súčinnosť a tolerancia v prípade krátkodobých výpadkov.

V novom RPI 2.0 budú vo vyhľadávacej službe i verejne dostupnom grafickom užívateľskom rozhraní dostupné len metadáta, ktoré prejdú validáciou. Nebude možné vypublikovať metadáta, ktoré nebudú spĺňať minimálne legislatívne požiadavky a očakávania na použiteľnosť.

K bodu 8: Ostatné, diskusia, záver:

- V rámci zefektívnenia procesu koordinácie INSPIRE v SR bolo navrhnuté spojenie KR NIPI a ES NIPI, čím by vznikla jednotná Koordinačná skupina NIPI.

Úloha 1/2022 ES-3:

Spojenie KR NIPI a ES NIPI za účelom vzniku jednotnej Koordinačnej skupiny NIPI (KS NIPI).

Z: MŽP SR

T: 31.12.2022

- Následne účastníci vyjadrili názor, v akom formáte preferujú ďalšie pracovné stretnutia:
 - Online = 71% účastníkov, fyzické = 38 % účastníkov.
 - V rámci diskusie bolo navrhnuté aj riešenie formou hybridného stretnutia (fyzické + online).
- 70% účastníkov by akceptovalo aj príspevky v angličtine.

Sumárny prehľad otvorených úloh:

Úloha	Stav	Poznámka / Plnenie
Úloha 5/2021 ES-1: Zabezpečiť opravy metazáznamov a odstránenie chýb validácie z Geoprofilov. Z: Všetci členovia ES NIPI T: 30.06.2021	Splnená čiastočne	viď výsledky INSPIRE monitoringu bod 3.
Úloha 1/2021 ES-2: Eliminovať chyby v geoprofiloch, zabezpečiť dostupnosť služieb. Z: Povinné osoby T: 15.12.2021	Splnená čiastočne	viď výsledky INSPIRE monitoringu bod 3.
Úloha 1/2022 ES-3: <i>Spojenie KR NIPI a ES NIPI za účelom vzniku jednotnej Koordinačnej skupiny NIPI (KS NIPI).</i> Z: MŽP SR T: 31.12.2022	V realizácii	

Prezentácia¹⁷

Videozáznam¹⁸

Zapísal 16.06.2022: Ing. Martin Tuchyňa, PhD.

¹⁷https://docs.google.com/presentation/d/1RxOE2aMfwMTXbpMi9_t7iYNNnUNpq0Z1156tRIJmyC8/edit#slide=id.g12d1f51866c_0_98

¹⁸https://envirogovsk-my.sharepoint.com/personal/martin_tuchyna_enviro_gov_sk/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fmartin%2Ftuchyna%2Fenviro%2Fgov%2Fsk%2FDocuments%2FRecordings%2FCall%20with%20De%20C3%A1k%20and%202029%20others%2D20220525%2F100316%2DMeeting%20Recording%2Emp4&parent=%2Fpersonal%2Fmartin%2Ftuchyna%2Fenviro%2Fgov%2Fsk%2FDocuments%2FRecordings&ga=1